

Ministerieel besluit tot bescherming als monument van de watermolen Janssen in Voeren ('s-Gravenvoeren)

DE VLAAMSE MINISTER VAN BUITENLANDS BELEID EN ONROEREND ERFGOED

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 25 juli 2014 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering;

Gelet op het ministerieel besluit van 21 mei 2014 tot vaststelling van een ontwerp van lijst van de als monument te beschermen watermolen Janssen in Voeren ('s-Gravenvoeren);

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed en gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 4 september 2014,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 11 mei 2012:

Wegens de historische en de industrieel-archeologische waarde als monument:

Watermolen Janssen met inbegrip van het waterrad en alle vaste constructies nodig voor de ondersteuning ervan, sluiswerk en inwendig roerend werk met toebehoren, gelegen in

Voeren ('s-Gravenvoeren), Bovendorp 37

bekend ten kadaster:

Voeren, 6de afdeling, sectie A, perceelnummer 457E

zoals afgebakend op bijgevoegd plan.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische, in casu architectuurhistorische waarde:

'Watermolen Janssen' is een goed bewaard, representatief voorbeeld van een graanmolen uit het eerste kwart van de 19de eeuw, op een oudere, minstens tot de 18de eeuw opklimmende site (cf. Ferrariskaart 1771-1775). Het haaks op de Voer georiënteerde, monumentale bakstenen gebouw van

twee- en halve bouwlaag op rechthoekige plattegrond, is opgetrokken in een voor de streek kenmerkende overgangsstijl waarbij de kalkstenen venster- en deuromlijstingen op de begane grond nog verwijzen naar de typische Maasstijl met hoogtepunt in de 18de eeuw en de halfronde vensters pas opkomen in de 19de eeuw. De rechthoekige vensters worden afgewisseld door een rechthoekige deur die eertijds toegang gaf tot een opslag- en bergruimte en een fraaie uitgewerkte rondboogdeur in een rechthoekige omlijsting met geprofileerde imposten en een sluitsteen met het jaartal '1825' en de initialen F.B., verwijzend naar de bouwheer Bernimolin, die toegang geeft tot het molenhuis met de technische installatie. De bovenverdieping en de zolder worden aan alle zijden geopend door bakstenen halfronde vensters al dan niet met hardstenen lekdrempels. De zijpuntgevel op een hoge onderbouw van mergelblokken en drie dito muurnissen behield zijn metalen bovenslagrad, aanvoergoot en sluiswerk waardoor de watermolen als dusdanig typologisch zeer herkenbaar is.

Inwendig is de oorspronkelijke tweeledige indeling in opslagruimte en molenhuis nog steeds afleesbaar, ook de dragende constructie van moerbalken en spanten bleef behouden, alsook de technische installatie in het molenhuis. Al deze elementen samen verlenen de watermolen een hoge graag van authenticiteit, herkenbaarheid en ensemblewaarde.

Industrieel-archeologische waarde:

'Watermolen Janssen' gelegen op een bijpas van de Voer, is oorspronkelijk een graanmolen van het bovenslagtype waarvan de maalinstallatie minstens opklimt tot 1825 en in 1895 gedeeltelijk tot houtzaagmolen werd omgebouwd. Geheel volgens de technologische evolutie werd de molen in een latere fase uitgerust met een metalen waterrad (gerestaureerd in de jaren 1990) en werd de drijfkracht opgedreven door de plaatsing van een stoommachine (1941) die later werd vervangen door een dieselmotor (1951). De maal- en houtzaaginstallatie bestaande uit één koppel stenen aangedreven op diesel en één koppel aangedreven op water, is tot op heden maalvaardig.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009, 10 juni 2011 en 22 juni 2012 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010, 2 augustus 2011 en 27 juli 2012).

Brussel, 15 DEC. 2014

De Vlaamse minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed,

Geert BOURGEOIS